

Číslo: 8019/2024-2025

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej v dňoch **05. 11. 2024 a 07. 11. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s vyučovacím jazykom maďarským – Alapiskola, Hlavná 36, Kapušianske Kľačany	
Zriaďovateľ	Obec Kapušianske Kľačany

Vedúci zamestnanec kontrolovaného subjektu:

Mgr. Ildikó Szabó, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 8019/2024-2025 zo dňa 28. 10. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Janka Hurayová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PaedDr. Viktória Jakúbeková, školská inšpektorka, ŠIC Košice

PhDr. Valéria Leščišinová, školská inšpektorka, ŠIC Košice

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v štátnej neplnoorganizovanej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom maďarským. V 3 triedach zriadených len pre žiakov z marginalizovanej rómskej komunity (MRK) so samostatnými (1. a 4. ročník) a spojenými ročníkmi (2. a 3. ročník) vzdelávala **59** žiakov. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby (ŠVVP) malo diagnostikovaných **36** žiakov, všetci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Podporné opatrenia (PO) žiakom škola neposkytovala. ZŠ neevidovala deti cudzincov ani migrantov.

Výchovu a vzdelávanie žiakov zabezpečovalo **6** učiteľov (vrátane 3 katechéto) a **3** pedagogickí asistenti (PA). Riaditeľka školy v riadenom rozhovore potvrdila, že vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ŠVVP a organizáciu vyučovania **1 PA** na čiastočný úväzok (75 %) je nepostačujúci a škola by potrebovala všetkých PA na plný úväzok. V škole pôsobil **1** sociálny pracovník (50 %) zamestnaný z projektu Podpora pomáhajúcich profesií 3.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Priebeh a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu z hľadiska učenia sa žiakov a vyučovania učiteľom boli sledované priamymi pozorovaniami na **12** vyučovacích hodinách, z nich boli **3** vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra (SJSJL), **2** v predmete maďarský jazyk a literatúra (MJL), **2** v predmete anglický jazyk (ANJ), **2** v predmete matematika (MAT), **2** v predmete vlastiveda (VLA) a **1** v predmete prvouka (PVO).

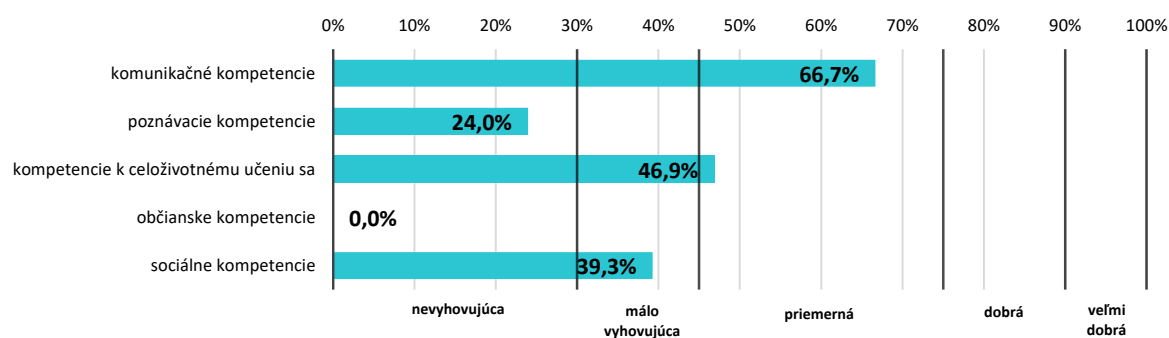
Maďarský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Požadovanú úroveň **komunikačných spôsobilostí** na sledovaný hodinách preukázala iba polovica žiakov (*Graf 1*). Všetci pochádzali zo zmiešaného národnostného prostredia (maďarské, slovenské, rómske), MRK a niektorí aj zo SZP, čo zreteľne interferovalo úroveň ich komunikačných kompetencií. Žiaci na otázky a podnety učiteľov reagovali síce pohotovo, ale ich odpovede boli často jednoslovné, nespisovné, vyjadrované prostredníctvom jazyka/nárečia, v ktorom aktívne komunikujú v domácom prostredí. Učitelia žiakov často upozorňovali na používanie nespisovných slov v ich vyjadrovaní a vzorovým predvedením slova, slovného spojenia či vety podporovali u nich rozširovanie aktívnej slovnej zásoby a rozvoj kultivovaného jazykového prejavu vo vyučovacom jazyku v potrebnej miere. Veku primerane prezentovať svoje poznatky aj s využitím odborných pojmov a výrazov dokázali žiaci len za pomoci učiteľiek. Komunikačné zručnosti si žiaci rozvíjali i prostredníctvom práce s textom (súvislý, nesúvislý, počutý, písaný). Väčšina z nich v jednoduchých printových textoch (učebnica, pracovný zošit, pracovných list) dokázala vyhľadať podstatné informácie, ale na ich lepšie pochopenie či spájanie širších súvislostí obsahu textu so svojimi poznatkami potrebovala polovica žiakov opakovanú pomoc učiteľa. Čitateľské zručnosti žiakov (1. a 2. ročník) vyučujúce rozvíjali samostatným i spoločným hlasným čítaním. Posúdiť a hodnotiť text im učiteľky neumožnili. **Poznávacie kompetencie** (*Graf 1*) žiakov vyučujúce rozvíjali najmä prostredníctvom úloh na zapamätanie, porozumenie i aplikáciu. Žiaci osvojené vedomosti uplatnili pri precvičovaní už nadobudnutého či osvojovaní si nového učiva, zväčša samostatne (hláska a písmeno i/í, I/Í, priradenie správnej predložky k slovu). V aplikačných úlohách na určenie významu slova bez alebo so zdvojenou spoluhláskou (pr. hal – hall), potrebovali opakované vysvetlenie zo strany vyučujúcej alebo PA. Pri riešení úloh na rozvíjanie analytických schopností, zadávaných učiteľmi na menej ako polovici hospitovaných hodín, žiaci vedeli určiť pozíciu hlásky/písmena v slove a priradiť začiatkové písmeno k obrázku. Úlohy na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov zameraných na hodnotenie a tvorivosť im učiteľky nezadávali. Úroveň vzdelávania žiakov bola podmienená a závisela predovšetkým od výberu vhodných edukačných stratégií vyučovania zo strany vyučujúcich s ohľadom aj na vzdelávacie osobitosti žiakov a efektívnej činnosti PA. Uplatňovanie málo efektívnych metód a foriem na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov pre všetkých žiakov sa prejavilo zníženou celkovou úrovňou osvojovania si poznávacích kompetencií. Využívanie inovatívnych, veku primeraných a hrových stratégií vyučovania iba niektorými z učiteľiek (hra, pohybové, slovné a rozcvičky na uvoľnenie rúk pred písaním, medzipredmetový vzťah s HUV, VYV a TSV) malo za následok nezabezpečenie plnohodnotnej motivácie i aktivizácie všetkých žiakov v procese ich učenia sa. Podporovanie názornosti vyučovania (nápovedné obrázky, obrázkové čítanie, ukážky pohybových aktivít prostredníctvom učiteľa) bolo pozorované na všetkých hospitovaných hodinách, ale zmysluplné využívanie IKT iba na polovici z nich. Negatívnym zistením v rámci rozvoja **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (*Graf 1*) bolo nedostatočné stimulovanie kritického myslenia žiakov vyučujúcimi, ktorí na sledovaných hodinách uplatňovali prevažne klasické, tradičné metódy práce (rozprávanie, vysvetľovanie, výklad, práca s učebnými pomôckami) a frontálnu formu vyučovania. Rezervu mala aj oblasť sebahodnotenia, kedy žiaci priestor na rozvoj tejto spôsobilosti dostali iba

na polovici hodín, čo veku primerane a efektívne v prospech svojho ďalšieho napredovania dokázali využiť. Priestor na hodnotenie výkonu spolužiakov im poskytnutý nebol. Rovnako zo strany vyučujúcich absentovalo vytvorenie možností na rozvíjanie ich **občianskych kompetencií** (Graf 1). Žiaci tak nemali možnosť otvorene diskutovať o svojich pocitoch a názoroch súvisiacich s učebnou, spoločenskou, prípadne inou, pre nich zaujímavou témou, ani si overiť svoju skúsenosť so skúsenosťou ostatných spolužiakov. Dokázali efektívne komunikovať s učiteľom iba na polovici sledovaných hodín, čo bolo ovplyvnené aj nízkou úrovňou pragmatickej roviny jazykového prejavu žiakov z MRK. Učitelia žiakov často povzbudzovali, ale podporné stimuly pre učenie sa každého jednotlivca uplatňovali v menšej miere. Žiakom so ŠVVP pomáhal pri prekonávaní bariér v učení na všetkých sledovaných hodinách PA, jeho činnosť však nebola vždy efektívna. Účinná pomoc PA bola zaznamenaná v triede 1. ročníka, kde uplatňovaním individuálneho prístupu pri čítaní (učenie žiakov orientovať sa v čítanom texte) a písaní (dodržiavanie správneho sedenia a precvičovanie správneho úchopu písacej potreby individuálnym vedením ruky žiaka) prispievala k vytváraniu pozitívnej edukačnej klímy pre každého jednotlivca. Nepostačujúce bolo aj **rozvíjanie sociálnych kompetencií** (Graf 1) v oblasti tímových foriem vzdelávania, kedy žiaci nemali možnosť rozvíjať úroveň svojich komunikačno-argumentačných a sociálno-interaktívnych zručností. Učitelia ciele vyučovania nezadefinovali, väčšinou oznámili iba činnosť, ktorú budú na hodine realizovať bez uvedenia očakávanej normy činnosti žiakov. Tento nedostatok sa preukázal najmä pri hodnotení učenia sa žiakov. Učiteľky výkony žiakov na sledovaných hodinách nehodnotili (neuplatnili formatívne hodnotenie žiaka ani schválenú klasifikáciu), čo nevedlo k efektívnemu rozvíjaniu učebného potenciálu žiakov.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete maďarský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

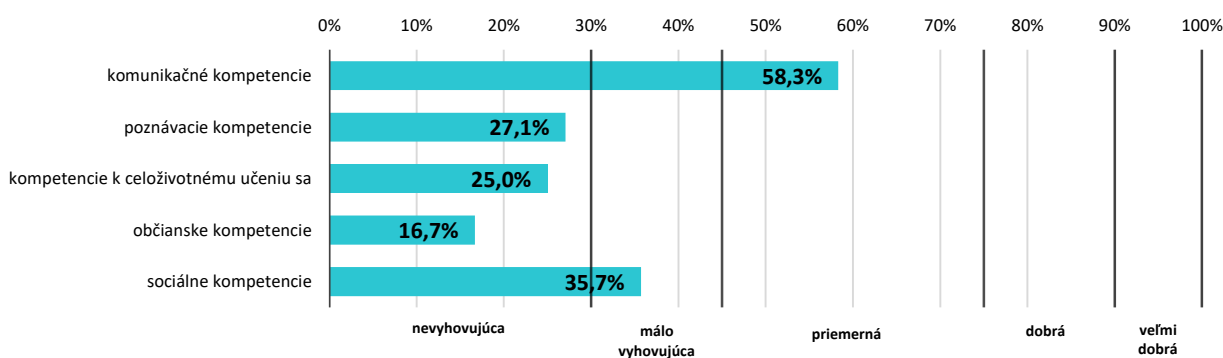
Slovenský jazyk a slovenská literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Málo podnetné prostredie s výlučným používaním maďarského a rómskeho jazyka v značnej miere vplývalo na rozvíjanie jazykových zručností žiakov. Svoje **komunikačné kompetencie** (Graf 1a) preukazovali žiaci v riadených rozhovoroch pri opakovaní a osvojovaní učiva, kde väčšina z nich sa nedokázala samostatne a súvisle vyjadrovať. Na otázky a bežné pokyny učiteľiek reagovali síce zväčša pohotovo, ale formulovať súvislé verbálne prejavy im poväčšine zabránilo nedostatočné osvojenie základnej slovnej zásoby. Odpovede prezentovali najčastejšie jednoslovné, holými vetami s častými chybami v spisovnej výslovnosti prejavujúcich sa najmä pri artikulácii hlások a slabík odlišných s výslovnosťou v ich materinskom jazyku. Sémantickému významu slov nerozumeli. Primeranú odbornú terminológiu (písmeno, slabika, hláska, vybrané

slovo, rozhovor) vo svojich vyjadreniach nevedeli napriek opakovanému deklamovaniu učiteľom používať. Vzorové ukážky jazykového prejavu textov (o pomýlených obrázkoch a ročných obdobiach) v pracovných listoch a učebniciach predniesli vyučujúce. Pri sprístupňovaní nových učebných tém uplatňovali gramaticko-prekladovú a audiolingválnu metódu. Možnosť pracovať so súvislým i nesúvislým textom (situačné obrázky) v printovej (čítanie textu z pracovného listu a učebnice) alebo elektronickej forme (práca s edukačným interaktívnym cvičením) dostali žiaci na všetkých hospitovaných hodinách. Väčšina z nich v ňom dokázala vyhľadať a pomenovať kľúčové slová (hudobné nástroje, ročné obdobia, jesenné mesiace), ale spájať širšie súvislosti obsahu textu so svojimi poznatkami nevedeli. Málo systematická priebežná kontrola písomného prejavu žiakov učiteľmi (prepis textu z tabule, dopĺňanie odpovedí do pracovných listov) ich iba v malej miere stimulovala k uvedomenému a bezchybnému písaniu. V oblasti rozvíjania **poznávacích kompetencií** (*Graf 1a*) sa vyučujúce zamerali na zadávanie úloh v rovine zapamätania, porozumenia a aplikácie. Analyzovať obsah slov prostredníctvom preberanej témy (poľovník a zvieratá, ročné obdobia a cestujeme) a rozširovať si aktívnu slovnú zásobu priradením slova k návodným obrázkom/ilustráciám v pracovných listoch (zrková a sluchová analýza) zvládli iba starší žiaci. Úroveň kognitívnych kompetencií znižovala absencia úloh na rozvoj vyšších myšlienkových procesov zameraných na podporu tvorivého myslenia a hodnotenia. Vyučujúce proces výučby nepersonizovali, neoptimalizovali učebnú záťaž s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov, len ojedinele zohľadňovali vlastné tempo postupu v učení sa žiaka. Rozvíjaniu **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (*Graf 1a*) napomáhala striedanie priamej a nepriamej činnosti. Uplatňovanie klasických foriem práce a neposkytovanie PO nemotivovalo žiakov k aktivitám, nedokázali kriticky posudzovať vhodnosť svojich postupov pri určovaní skupiny rovnakých predmetov a postupov pri kúpe cestovných lístkov. Chyby, týkajúce sa zaradenia zvierat do správnej skupiny alebo určenia najbližšieho mesta v súvislosti so svojou obcou, si nedokázali uvedomiť a po upozornení vyučujúcou len jednotlivci pristúpili ku korekcii nesprávnej odpovede. Efektívne využitie materiálnych prostriedkov (set eurobankoviek, použitie vhodne zvoleného pracovného listu) bolo len na spomínaných dvoch sledovaných hodinách. Zmysluplné využitie IKT vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania nebolo aplikované. Akceptovaním spätnej väzby zo strany vyučujúcich korigovali svoje postupy v učení, ale nedokázali samostatne posúdiť svoje silné a slabé stránky, na hodnotenie činnosti spolužiakov nedostali príležitosť. Vyučujúce uplatňovali najčastejšie priebežné motivačné hodnotenie bez zdôvodnenia a zhodnotenia kvality ich výkonu. Slabou stránkou edukačného procesu bolo rozvíjanie **občianskych kompetencií**. Vyjadriť svoje názory k učebným témam (prečo a o ktoré zvieratá sa treba starať, aký je život na farme) nedokázali žiaci samostatne adekvátne vysvetliť, ani vecne argumentovať. Názory spolužiakov zväčša nevedeli posudzovať, často ich nepočúvali. V rámci rozvíjania **sociálnych kompetencií** v dôsledku slabo rozvinutým komunikačným kompetenciám nedokázali efektívne hovoriť s vyučujúcimi i medzi sebou. Pri činnostiach v pracovných listoch sa snažili samostatne vypracovať úlohy podľa zadania, ale väčšina potrebovala pomoc vyučujúcej alebo PA. Ich zvládnutie ostávalo bez kontroly a vyhodnotenia správnosti riešenia. Činnosť PA zväčša spočívala v pasívnom dohľade pri vypracovávaní rovnakých úloh zadávaných všetkým žiakom. Kooperatívne činnosti neboli aplikované.

Graf 1a Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a slovenská literatúra v primárnom vzdelávaní

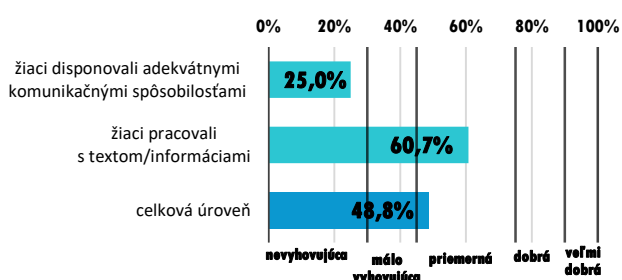
Anglický jazyk, matematika, prvouka, vlastiveda

Učenie sa žiaka

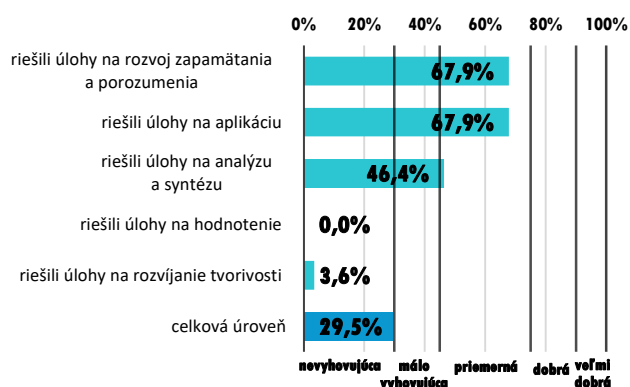
V priebehu sledovaných vyučovacích hodín väčšina žiakov nedisponovala rozvinutými **komunikačnými spôsobilosťami** (Graf 2) na požadovanej úrovni. Na otázky učiteliek síce zväčša reagovali pohotovo (v ústnej i písomnej forme), ich verbálny prejav bol však málo kultivovaný, častokrát spisovne i odborne nesprávny. Poznatky/názory prezentovali často len jednoslovné alebo holými vetami, s početnými chybami. Veku primerané texty (matematické zadania, vlastivedné odborné texty) žiaci čítali alebo počúvali zväčša s porozumením, pri vyhľadávaní informácií z neho potrebovali niektorí pomoc vyučujúcej (ANJ, PVO). Prepájať širšie súvislosti z textového editoru so svojimi skúsenosťami dokázali väčšinou iba s opakovaným usmerňovaním učiteliek, priestor na posúdenie textu nemali. V oblasti rozvíjania **poznávacích kompetencií** (Graf 3) väčšina žiakov dokázala reprodukovať osvojené vedomosti, zväčša vedeli samostatne a správne riešiť úlohy na zapamätanie a porozumenie aj uplatniť osvojené vedomosti v učiteľmi ponúkaných úlohách (aplikovať svoje poznatky pri určení pojmu a počtu čísel od 1 do 4, vymenovať podmienky pre rast a život rastlín, pracovať s mapou, pomenovať charakteristické znaky svojej obce a neďalekého mesta a poznávať farby v ANJ). Viacerí žiaci 4. ročníka nevedeli samostatne riešiť úlohy v obore malej násobilky, ich činnosť na vyučovaní bola málo efektívna, (nedostatočná motivácia, aktivizácia žiakov, vrátane MÚŽ), narúšajúca niekedy aj aktivitu ostatných spolužiakov. Slabou stránkou vyučovania bolo nezádanie úloh na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov žiakom v dostatočnej miere. Úlohy na analýzu žiaci zväčša samostatne riešiť nevedeli, pomoc potrebovali pri praktických činnostiach zameraných na FG (zaplatiť danú sumu určeným spôsobom; skontrolovať správnosť vydanéj sumy za nákup), určení príčin vädnutia rastliny vyznačením správnej odpovede v pracovnom a zaradení obrázka do správnej skupiny (mesto, dedina) podľa vopred stanovených kritérií. Žiaci nedokázali byť samostatní ani v ojedinele zadanej úlohe na tvorivosť, kde mali z kartičiek vyskladať/vytvoriť postup sadenia rastliny zoradením správnych obrázkov. Výrazným nedostatkom edukačného procesu bolo nezádanie úloh zameraných na hodnotenie. Hravé učenie prostredníctvom bádateľských aktivít bolo pozorované iba na hodine PVO, kde žiaci založili pokus na dokázanie prijímania vody rastlinou ako nevyhnutnou podmienkou pre jej život a sledovali rezultát už realizovaného experimentu klíčenia rastlín z predchádzajúcich hodín. Výsledky pozorovaní na hospitovanej hodine nehodnotili, nezaznamenávali. Na nižšej úrovni bolo zaznamenané i rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (Graf 4) najmä v dôsledku nezádania úloh na rozvíjanie reflexívnych a sebareflexívnych činností žiakom v plnej miere i nezabezpečenia účinnej motivácie a príležitostí na rozvoj kritického myslenia

všetkým žiakom. Vzdelávaní žiaci pochádzajúci z málo podnetného prostredia boli pri nedostatočnej motivácii málo aktívni, strácali záujem o ďalšie napredovanie. Svoj učebný výkon samostatne posúdiť nedokázali, pri jeho hodnotení odpovedali zväčša na opakovane zadávané otázky učiteľov (typu - Ktorá činnosť sa Ti dnes na hodine páčila? V ktorých úlohách sa Ti dnes darilo/nedarilo?) Regulovať ďalšie postupy svojho učenia sa a efektívne pracovať s chybou dokázali iba najšikovnejší jednotlivci. Príležitosť na hodnotenie výkonov spolužiakov nemali. Úroveň rozvíjania **občianskych kompetencií** (Graf 5) negatívne ovplyvňovalo neposkytnutie dostatočného priestoru žiakom na diskusiu k názorom a postojom spolužiakov a nízkej úrovni verbálneho prejavu u väčšiny žiakov, prejavujúcej sa najmä pri zdôvodňovaní vysloveného názoru žiakmi. Tí iba v menšej miere dokázali samostatne a veku primerane vysloviť svoj názor k problematike ochrany práv spotrebiteľa a používania zdvorilostných fráz vo vzájomnej komunikácii. V dôsledku neosvojenia si základných mäkkých zručností komunikácie (slabá slovná zásoba, spôsob vystupovania) bolo rozvíjanie efektívnej komunikácie medzi aktérmi vyučovania zaznamenané iba výnimočne. Žiaci zväčša akceptovali nastavené pravidlá správania sa, čím prispievali k pozitívnej klíme vyučovania. Občasné negatívne správanie sa starších žiakov vyučujúca eliminovala v ich zárodku. Príčinou nízkej úrovne rozvíjania **sociálnych kompetencií** (Graf 6) bolo nezadávanie tímových foriem edukácie zo strany učiteľov. Pri ojedinele zadanej práci vo dvojiciach žiaci dokázali aktívne kooperovať, komunikovať i prezentovať výsledok svojej činnosti. Na jeho posúdenie priestor nedostali.

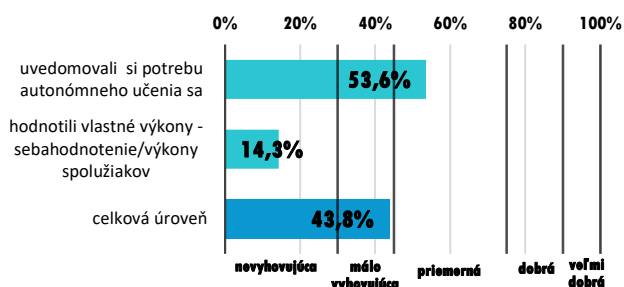
Graf 2 Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

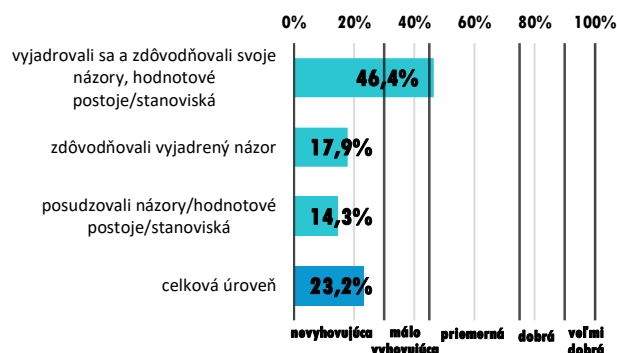
Graf 3 Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

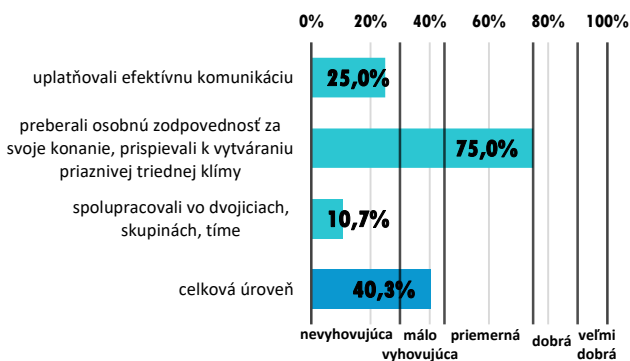
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeniu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Vyučujúce na sledovaných hodinách neformulovali edukačné ciele jasne a zrozumiteľne. V úvode hodín oboznámili žiakov len s plánovanými činnosťami, bez bližšej špecifikácie očakávaných výsledkov v učení sa žiaka, čo sa negatívne prejavilo najmä pri uplatňovaní reflexívnych činností žiaka a jeho hodnotení. **Podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka** uplatňovali učiteľky v malej miere, učivo žiakom nediferencovali, podmienky na prekonávanie bariér v učení sa všetkým žiakom, aj vzhľadom k ich učebnému potenciálu, nevytvorili. Prítomnosť PA bola síce zaznamenaná na všetkých sledovaných hodinách v rámci školskej inšpekcie, avšak jeho efektívne intervencie pre žiaka/žiacov boli pozorované v minimálnej miere. Ich činnosť spočívala väčšinou v pozorovaní práce žiakov po zadaní úlohy vyučujúcimi, konkrétnu intervenciu zameranú na ŠVVP alebo na učebný štýl žiaka (napr. naučiť žiaka počítat v obore malej násobilky postupným sčítaním rovnakých sčítancov), uplatňovali málokedy. Vhodným výberom demonštračných¹ a manipulačných pomôcok pre žiakov² na väčšine pozorovaných hodín, učiteľky zabezpečili názornosť vyučovania a zväčša i aktivitu žiakov, avšak zmysluplné využívanie IKT bolo zaznamenané len na menej ako polovici sledovaných hodín.

¹ nástenná mapa, vzorová bodková symbolika, nápovedných obrázkov;

² pracovný list, kartičky s obrázkami, obrázky na sčítanie a odčítanie, predmety určené na nákup (nákupný košík, zelenina, ovocie, pečivo), nožnice, lepidlo, farbičky, euromince a eurobankovky, príručná mapa, živé rastliny;

Vyučujúcimi uplatňované **efektívne stratégie vyučovania** však smerovali neraz iba k rozvíjaniu nižších myšlienkových procesov na úrovni zapamätania, porozumenia a analýzy. Aplikované metódy a formy práce (takmer polovica vyučovania - frontálne vyučovanie, predĺžený výklad) nevedli žiakov k aktívnemu činnostnému učeniu sa, k rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov na úrovni hodnotenia, tvorivosti ani k rozvíjaniu kritického myslenia žiakov. Uplatňovanie motivačných prvkov edukácie (hra, medzipredmetový vzťah s HUV, VYV a TSV, prierezová téma s ENV, ojedinelé bádateľské vyučovanie) vzbudilo záujem najmä mladších žiakov o učenie sa, avšak uplatňovaná motivácia pre starších žiakov (vrátane MÚŽ, ktorí opakovane absolvovali niektorý z ročníkov) bola málo podnetná. Vyučujúce zväčša dbali na dodržiavanie dohodnutých pravidiel správania, viedli žiakov k vzájomnému rešpektovaniu sa a svojim empatickým prístupom vytvárali v triedach **atmosféru istoty a psychického bezpečia**. Niekedy bolo potrebné žiakov opakovane utíšiť a pripomenúť pravidlá vzájomného rešpektovania sa a tolerantného správania. Najslabšou stránkou vyučovacieho procesu bolo neuplatňovanie formatívneho ani školou schváleného hodnotenia (klasifikácie) žiakov učiteľmi, čo malo negatívny dopad na efektívne učenie sa žiaka. Vyučujúce odmeňovali žiakov často formálnou, nekritickou pochvalou, ktorá nie vždy zohľadňovala relevantnosť v odpovedi žiaka.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	málo vyhovujúca úroveň
	maďarský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	málo vyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	vlastiveda	málo vyhovujúca úroveň

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie kognitívnych zručností žiakov v oblasti vyšších myšlienkových procesov prostredníctvom úloh zameraných na hodnotenie a podporu tvorivosti,
- vytváranie príležitostí pre rozvíjanie kompetencií žiakov k celoživotnému učeniu sa podporou sebahodnotiacich a hodnotiacich procesov,
- rozvoj občianskych kompetencií žiakov zameraných na podporu ich argumentačných schopností,
- rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov zaradovaním tímových foriem vyučovania,
- poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého jednotlivca a uplatňovanie hodnotenia výkonov žiakov.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaná ZŠ realizovala výchovu a vzdelávanie žiakov podľa školského vzdelávacieho programu (ŠkVP) s mottom: „Hravo objavujeme a tvoríme“, ktorý bol inovovaný a prerokovaný v pedagogickej rade i rade školy. Rodičia s ním boli oboznámení na triednom aktíve a bol zverejnený vo vstupných priestoroch školy. Stanovené ciele výchovy a vzdelávania zohľadňovali špecifiká vidieckej školy a žiakov, ktorých väčšina pochádzala zo SZP z MRK. V prevažnej miere zodpovedali reálnym podmienkam a koncepcným zámerom kontrolovaného subjektu. Výnimkou bolo vzhľadom na nedostatočné materiálne technické vybavenie v predmete informatika a v predmete telesná a športová výchova (TSV) zameranie na rozvíjanie kľúčových kompetencií v týchto oblastiach. Súčasťou ŠkVP bol **učebný plán (UP)**, ktorý akceptoval rámcový učebný plán (RUP) štátneho vzdelávacieho programu (ŠVP) pre primárne vzdelávanie. Vlastné poznámky k UP upravovali organizáciu pri vyučovaní, spájanie tried, špecifikáciu delenia na skupiny. Škola pri vyučovaní predmetov SJSJ a ANJ (4. ročník) nedodrжала najvyšší stanovený počet žiakov v skupinách. Disponibilné hodiny využila na posilnenie dotácie povinných predmetov s cieľom zabezpečiť dôsledné naplnenie stanovenej úrovne vzdelávacieho štandardu v oblasti rozvíjania komunikačných zručností žiakov v štátnom jazyku (SJSJ v 2. a 3.ročníku) a MAT (v 1., 2., 3. a 4.ročníku) na opakovanie a utvrdzovanie učiva. Vzdelávaciu oblasť *Zdravie a pohyb* voliteľnými hodinami škola neposilnila. Súčasťou ŠkVP boli učebné osnovy (UO), ktoré boli rozpracované v rozsahu stanovenom ŠVP pre primárne vzdelávanie v súlade s časovou dotáciou jednotlivých vyučovacích predmetov podľa UP školy. Vypracované UO umožňovali realizovať výchovu a vzdelávanie žiakov a rozvíjať ich kľúčové kompetencie v zhode so stanovenými cieľmi ŠVP a ŠkVP. Spôsob realizácie prierezových tém (PT) bol zapracovaný v základnom dokumente a tvoril integrovanú súčasť UO jednotlivých vyučovacích predmetov. Ich plnenie škola realizovala kombináciou rôznych foriem vzdelávania (vychádzky, besedy, prednášky, vyučovacie bloky, tradičné školské kultúrne vystúpenia, projekty, súťaže), ako aj výstavkami žiackych prác (výkresy, plagáty) na nástenkách v triede a v priestoroch školy. PT *Ochrana života a zdravia* bola implementovaná na hodinách prírodovedy (PDA), TSV, PVO a VLA, projektového vyučovania a didaktických hier. Charakter PT mala aj *finančná gramotnosť* (Vianočný jarmok, vychádzka do obchodu). Škola mala ustanovených koordinátorov niektorých PT³, ktorí organizovali a zabezpečovali aktivity v spolupráci s ostatnými pedagogickými zamestnancami (PZ). Uplatňovanie PT *environmentálnej výchovy* bolo v priebehu hospitovaných hodín inšpektormi pozorované na hodinách PVO (pokus s farbením kvetov) a *finančnej gramotnosti* na hodine SJSJ (nakupovanie cestovných lístkov). Škola v ŠkVP v časti *Zabezpečenie výučby pre žiakov so ŠVVP* uviedla, že vzdeláva žiakov so ŠVVP - SZP. Z podmienok na vzdelávanie danej skupiny žiakov ZŠ vo svojom základnom dokumente deklarovala spoluprácu s centrom poradenstva a prevencie pri diagnostike žiakov. Dvakrát ročne zabezpečovala kompenzáciu pomôcok, stravovania a vytvorila pozíciu pedagogického asistenta v každej triede. Napriek tomu, že škola vzdelávala 61 % žiakov zo SZP a 100 % z MRK nemala vypracovaný kompenzačný, rozvojový ani stimulačný program zameraný na vzdelávanie týchto žiakov. Žiadne iné metódy a formy pri vzdelávaní žiakov zo SZP/MRK, vrátane poskytovania PO v ŠKVP neuvádzala a ani nerealizovala.

Škola mala vypracovaný **súbor dokumentov** a usmernení súvisiacich s riadením školy a organizáciou vyučovania, ktoré boli prerokované v pedagogickej rade. **Pedagogická a ďalšia dokumentácia** bola vedená trvalým spôsobom v printovej podobe (triedny výkaz, katalógový list žiaka, rozvrh hodín, zápisnica z pedagogickej rady) na tlačivách podľa vzorov schválených

³ koordinátor protidrogovej prevencie, environmentálnej výchovy, finančnej gramotnosti, prevencie šikanovania;

a zverejnených ministerstvom školstva dvojazyčne a elektronicky (triedne knihy a dokumentácia o záujmovej činnosti školy). Nedostatky v jej vedení sa týkali nezaznamenania pochvál a výchovných opatrení v triednom výkaze a katalógovom liste žiaka, absencie doložky o ukončení primárneho vzdelávania a informácie o prestupe žiaka.

Riaditeľka školy vydala *Plán profesijného rozvoja 2022 - 2027*, ktorý vychádzal zo zamerania a potrieb školy a deklaroval **podporu odborného rastu a vzdelávania** PZ. Bol odsúhlasený zriaďovateľom a prerokovaný na zasadnutí pedagogickej rady. Jeho súčasťou bol *Ročný plán profesijného rozvoja pre PZ* so stanovením oblastí vzdelávania⁴ na aktuálny školský rok, vrátane interného vzdelávania PZ. Učitelia a PA v ostatných dvoch rokoch absolvovali predovšetkým aktualizčné vzdelávanie zamerané na oblasť inklúzie, zavádzania nového kurikula do škôl, rozšírenia si kompetencií v oblasti digitálnych zručností, získania informácií v oblasti školskej legislatívy a inovačné vzdelávanie⁵. Riaditeľka školy absolvovala základný a rozširujúci model funkčného vzdelávania, špecializačné vzdelávanie⁶ a inovačné vzdelávanie na podporu a posilnenie komunikačných kompetencií žiakov⁷. V riadenom rozhovore uviedla, že PZ najčastejšie pri zabezpečení vzdelávania spolupracovali s NIVaM, MPC, SOFTIMEX Academy, s. r. o. Regionálne centrum podpory učiteľov Tilia. Z jej vyjadrenia ďalej vyplynulo, že PZ si nadobudnuté skúsenosti zo vzdelávaní odovzdávali neformálne osobne, vzájomné hospitácie v rámci interného vzdelávania nerealizovali. Efektivitu uplatňovania učiteľmi nadobudnutých kompetencií zo vzdelávaní vo výchovno-vzdelávacom procese nemonitorovala, čo malo negatívny dopad na úroveň edukačnej činnosti. Odovzdávanie informácií z absolvovaných vzdelávaní nedeklarovali ani zápisnice zo zasadnutia poradného orgánu riaditeľky školy. Ich uplatňovanie v dostatočnej miere nebolo preukázané ani priamym pozorovaním edukačnej činnosti školskými inšpektormi v priebehu školskej inšpekcie. Rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov (54,2 %) a vytváranie podmienok na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka (50,0 %) bolo pozorované iba na polovici sledovaných hodín a zmysluplné využívanie IKT len na ich tretine (33,3 %). Riaditeľka školy **vydávala rozhodnutia** vo veciach ustanovených zákonom v súlade s aktuálne platnými právnymi predpismi. Škola v minulom ani aktuálnom školskom roku neevidovala žiakov plniacich povinnú školskú dochádzku mimo územia Slovenskej republiky. Vymeškané neospravedlnené hodiny nahlasovala preukázateľne (písomne) na adresu trvalého pobytu zákonným zástupcom, obci a ÚPSVaR⁸.

Poradným orgánom riaditeľky školy bola pedagogická rada, ktorá sa zameriavala na pedagogicko-organizačné otázky výchovno-vzdelávacej činnosti. Analýza zápisníc zo zasadnutí pedagogickej rady a výstupných testov z hlavných vzdelávacích oblastí preukázala, že škola realizované testy verbálne vyhodnocovala, zistené výsledky však neanalyzovala, opatrenia na odstránenie nedostatkov s ich následnou kontrolou neprijímala.

Vnútorný **system kontroly a hodnotenia** žiakov škola špecifikovala v ŠkVP pod názvom „*Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov*“ aktualizovaný interným predpisom „*System hodnotenia žiakov 2024/2025*“. Bol vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami

⁴ zážitková pedagogika, aktivizujúce metódy vyučovania, kooperatívna výučba, rozvoj funkčných gramotností žiaka a jeho kreatívneho myslenia, formatívne hodnotenie; vyučovanie CUJ;

⁵ Pedagogické diagnostikovanie dieťaťa/žiaka;

⁶ Špecializačné vzdelávanie PZ v kariérovej pozícii triedny učiteľ;

⁷ Využitie aktivizujúcich metód na posilnenie komunikačných kompetencií žiakov na 1. stupni ZŠ s VJM; Tvorba a využitie pojmových máp v edukačnom procese na ZŠ/SŠ s podporou digitálnych prostriedkov;

⁸ v školskom roku 2023/2024 približne v kvartálnych intervaloch;

školského zákona a metodickým pokynom na hodnotenie žiakov ZŠ. Určoval spôsoby hodnotenia žiakov v jednotlivých predmetoch⁹. Žiaci boli so spôsobom a kritériami hodnotenia oboznámení na úvodných hodinách a rodičia na zasadnutí triedneho aktívu. Napriek tomu, že škola preukázateľne informovala zákonných zástupcov žiakov o zhoršení prospechu a správania sa, dlhodobo nedochádzalo k zvýšeniu úspešnosti žiakov vo vzdelávaní. Ciele, postupy a formy kontroly a hodnotenia PZ určovala vnútorná smernica „*Hodnotenie pedagogických zamestnancov*“, ktorej súčasťou boli transparentne zadefinované **kritériá hodnotenia**. PZ boli s vnútornou smernicou oboznámení na pedagogickej rade. Riaditeľka školy (ktorá do vedúcej pozície nastúpila dňa 02. 09. 2024) hodnotenie PZ raz ročne nevykonala, o hodnotení PZ z uplynulého roka písomné záznamy nepredložila. Kontrolná činnosť riaditeľky školy bola prioritne zameraná na kontrolu edukácie žiakov prostredníctvom „*Plánu hospitačnej činnosti 2024/2025*“. Z predložených hospitačných záznamov vyplynulo, že riaditeľka školy vykonala spolu 2 hospitácie, ktoré boli zamerané na činnosť učiteľa a žiaka s výlučne pozitívnym hodnotením. Podľa jej vyjadrenia, s výsledkami kontrolnej činnosti oboznámila PZ následne po vykonaní hospitácie. Komparáciou hospitačných záznamov s ďalšou dokumentáciou školy sa zistilo, že **kontrolná činnosť** riaditeľky školy bola neefektívna a málo účinná, pretože zistenia z hospitácií neanalyzovala, nezovšeobecňovala, opatrenia za účelom zvýšenia úrovne edukácie nestanovila. Jej výlučne pozitívne hodnotenie činnosti učiteľa i žiakov nekorešpondovalo so zisteniami školských inšpektorov získaných z kontroly výchovno-vzdelávacieho procesu v rámci školskej inšpekcie. Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že **autoevalváciu** považovala za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce ZŠ, aktuálne však systematické plánované sebahodnotenie škola nerealizovala.

Cielené využívanie efektívnych stratégií vyučovania ktoré ovplyvňovali priaznivú sociálnu klímu a atmosféru dôvery medzi učiteľmi a žiakmi boli uplatňované len na polovici sledovaných hodín. Pomerné využívanie vhodnej motivácie žiakov, aktivizačných metód a foriem vzdelávania a nízka efektívna agilita PA v edukačnom procese neboli postačujúce.

Vzťahy a kooperáciu **so zákonnými zástupcami** žiakov zo SZP a MRK vyhodnotila riaditeľka školy (v kumulovanej funkcii výchovná poradkyňa a koordinátorka prevencie šikanovania) v riadenom rozhovore ako problémovú. Na priamy kontakt s rodinami pri riešení najmä absencie žiakov na vyučovaní využívala služby sociálneho pracovníka. Výsledky slovných i písomných intervencií nemali podľa jej slov trvalejší/dlhodobý účinok. Dokumentáciu a analýzu z rozhovorov nepredložila.

V školskom roku 2023/2024 škola evidovala **28 menej úspešných žiakov (MÚŽ)** (z nich 4/1. ročník; 2/2. ročník – 2 SZP/MRK; 9/3. ročník - 5 SZP/MRK; 13/4. ročník - 12 SZP/MRK), z ktorých všetci boli hodnotení stupňom prospechu nedostatočný z jedného alebo dvoch predmetov (SJSL, MJL, MAT). Všetci žiaci, ktorí nepospeli (vrátane 4 žiakov 1. ročníka), opakovali ročník. V predchádzajúcom školskom roku **predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku** 2 žiaci, ktorí viacnásobným opakovaním ročníkov¹⁰ získali primárne vzdelanie splnením desiateho roku školskej dochádzky. Príčiny nepospievania žiakov školskí inšpektori overovali dotazníkom zadaným 1 učiteľovi, riadeným rozhovorom s riaditeľkou školy a s 5 žiakmi 4. ročníka. Za najčastejšie výchovno-vzdelávacie problémy žiakov riaditeľka školy považovala ich ŠVVP, rodinné prostredie, z ktorého žiaci pochádzali, nezaujímajúcich

⁹ hodnotenie žiaka vo všetkých predmetoch bolo s výnimkou náboženskej výchovy vykonávané klasifikáciou;

¹⁰ 1 žiačka: 3-krát 1.roč., 2-krát 2.roč., 1-krát 3.roč., 4-krát 4.roč.; 1 žiak: 3-krát 1.roč., 1-krát 2.roč., 2-krát 3.roč., 4-krát 4.roč.;

zákonných zástupcov o vzdelanie svojich detí a vo vyššom veku aj nesprávne postoje žiakov k učeniu sa. Značný problém videla aj v neabsolvovaní povinného predprimárneho vzdelávania žiakmi z MRK. Návštevu materskej školy potvrdil iba 1 z opýtaných MÚŽ. Konštatovala, že nie všetci PZ sú dostatočne didakticky pripravení a spôsobilí na vzdelávanie týchto žiakov, avšak systémové vzdelávanie PZ v oblasti školského neúspechu žiakov v aktuálnom školskom roku nezabezpečila, ani ho učiteľom nenaplánovala. V dotazníku pre PZ učiteľka uviedla, že vedenie školy jej vytvára priestor a podporu pre spoluprácu s odbornými zamestnancami pri tvorbe stratégií na pomoc MÚŽ a umožňuje zdieľať dobrú prax na zasadnutiach pedagogickej rady. Tieto tvrdenia sa nezhodovali so zisteniami školských inšpektorov. Kontrolovaný subjekt nepreukázal aktívnu spoluprácu s poradenským zariadením pri poskytovaní PO MÚŽ v minulom ani v aktuálnom školskom roku (nepožiadal o vyjadrenie k poskytovaniu PO). Rovnako ani zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady nedeclarovali vzájomné odovzdávanie si skúseností učiteľmi. Riaditeľka školy v záujme zníženia počtu MÚŽ uskutočňovala osobné návštevy v rodinnom prostredí, kde údajne s rodičmi hovorila o ich prospechu. Uvedené proaktívne kontaktovanie a informovanie rodičov žiakov o pokroku v učení, či iniciovanie stretnutia mimo školy, žiaci v riadenom rozhovore nepotvrdili. Tí uviedli, že učiteľia sa rozprávajú s rodičmi najmä vtedy ak im hrozí prepadnutie. Vyučujúca podľa údajov uvedených v dotazníku MÚŽ v edukačnom procese podporovala učenie sa žiakov uplatňovaním individuálneho prístupu, aj prostredníctvom PA na vyučovaní, formatívneho hodnotenia žiakov a podporovaním rovesníckeho učenia. Uvedené zistenia zväčša neboli v súlade so zisteniami školských inšpektorov počas kontroly. Pomoc asistenta učiteľa na hodinách uvedenú učiteľom, potvrdili aj žiaci. Prítomnosť PA bola v priebehu školskej inšpekcie zaznamenaná na každej hospitovanej hodine, avšak jeho činnosť nebola často efektívna, iba v menšej miere bola kontrolovaná vyučujúcim. Uplatňovanie rovesníckeho učenia a formatívneho hodnotenia zaznamenané učiteľom v dotazníku, opýtaní žiaci respondenti nepotvrdili. Využívanie frontálneho vyučovania pri zavádzaní nového učiva zaznamenané učiteľom v dotazníku korešpondovalo so zisteniami školských inšpektorov, naopak využívanie tímových foriem vyučovania uvedené väčšinou učiteľov sa nezhodovalo so zisteniami z kontroly. V malej miere uplatňované využívanie inovatívnych foriem vyučovania učiteľmi na sledovaných hodinách sa prejavilo na znížení motivácie i aktivity učenia sa žiakov a v značnej miere ovplyvňovalo rozvíjanie ich kritického myslenia súvisiaceho aj s aktívnym prístupom k plneniu učebných povinností. Uskutočnené hospitácie v priebehu školskej inšpekcie nedeclarovali využívanie formatívneho hodnotenia, ani školou schválenej klasifikácie v jednotlivých sledovaných predmetoch. Výkony žiakov hodnotili učiteľky málo efektívnou pochvalou.

Analýza katalógových listov žiakov všetkých ročníkov preukázala vysoký počet opakovane neprospievajúcich žiakov. Z celkového počtu všetkých žiakov 59 neprospeklo 54, čo činilo až 91,53 %. Prevažná väčšina žiakov opakovala niektorý ročník aj niekoľkokrát. Najviac žiakov sa opakovaným neprospievaním kumulovalo v **4. ročníku**, kde z 22 žiakov iba 1 žiačka neopakovala žiaden z ročníkov primárneho vzdelávania. Naopak uvedený ročník až 4-krát opakovali 4 žiaci (9. rok povinnej školskej dochádzky (PŠD)/1, 8. rok PŠD/3), 3-krát 8 žiakov (8. rok PŠD/1, 7. rok PŠD/1 žiak, 6. rok PŠD/6 žiakov) a 2-krát 1 žiak/5. rok PŠD. Ostatní žiaci (8) opakovali niektorý z ročníkov minimálne 1-krát. V **3. ročníku** zo 14 žiakov 3. rokom si plnili PŠD iba 3. žiaci, 8 žiakov plnilo 4. rokom PŠD a 3 žiaci 5. rokom PŠD. V **2. ročníku** z 8 žiakov len 1 neopakoval ročník - 5 ich opakovalo 1-krát, 1 3-krát a 1 4-krát. **1. ročník** opakovali 4 MÚŽ.

Riaditeľka školy v riadenom rozhovore uviedla, že škola nemá vypracovaný systém včasného varovania v prospech žiakov ohrozených predčasným vypadnutím zo školského systému, ale na zasadnutiach pedagogickej rady PZ analyzovali príčiny neúspechov žiakov z priebežných diagnostických pozorovaní (pedagogická diagnostika žiaka), čo však zápisnice z ich zasadnutí nepotvrdili. Dokumentácia školy (zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady, zápisnice z triednych aktívov) nepotvrdila, že riaditeľka školy preukázateľne informovala PZ školy a zákonných zástupcov žiaka o možnostiach poskytnúť žiakovi školy (vrátane MÚŽ) niektoré z PO s cieľom plnohodnotného zapojenia sa do výchovy a vzdelávania. Napriek vysokému počtu žiakov, ktorí opakovane nepospeli vo viacerých ročníkoch, centrom poradenského zariadenia nebol v ostatných dvoch rokoch diagnostikovaný/rediagnostikovaný žiaden žiak. Z uvedených zistení vyplynulo, že škola žiakom ohrozených školským neúspechom efektívnu podporu s cieľom predísť opakovaniu ročníka neposkytla.

Škola na zlepšenie klímy a medziľudských vzťahov realizovala školské i mimoškolské **aktivity**, o ktorých verejnosť informovala na informačných nástenkách vo vstupných priestoroch školy, na profile školy na sociálnej sieti Facebook a prezentáciami tvorby žiakov. Riaditeľka školy v riadenom rozhovore potvrdila, že so žiakmi tradične pripravujú obľúbené kultúrne programy pre rodičov a občanov obce. Žiakov zapájajú do projektov, súťaží (výtvarných, recitačných, speváckych) a vytvárajú podmienky na mimoškolskú činnosť v 3 záujmových útvaroch¹¹ zameraných na činnosti podporujúce tvorivosť a hudobno-pohybové nadanie.

Služby školy v rámci systému poradenstva a prevencie smerom k žiakovi, ich zákonným zástupcom a pedagógom zabezpečovala riaditeľka školy v kumulovanej funkcii výchovná poradkyňa (VP)/školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní. Vzdelávanie zamerané na výchovné poradenstvo neabsolvovala. Škola funkciu kariérového poradcu nemala zriadenú. VP mala vypracovaný „*Plán práce výchovného poradcu*“, plán konzultačných hodín nepredložila. Komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov zabezpečovala prostredníctvom osobných stretnutí a na triednych aktívoch. Z údajných stretnutí so zákonnými zástupcami, na ktorých boli riešené výchovno-vzdelávacie problémy žiakov, písomné záznamy nevyhotovila. Ako školská koordinátorka vo výchove a vzdelávaní žiakov napĺňala podľa potrieb ZŠ aj úlohy primárnej protidrogovej prevencie a prevencie šikanovania, násillia a iných sociálno-patologických javov. V oblasti poskytovania informácií o ochrane bezpečnosti a zdravia žiakov plnila úlohy v súlade s *Plánom protidrogovej činnosti* a *Plánom prevencie šikanovania, násillia a iných patologických javov*. V uplynulom školskom roku organizovala tradičné besedy s tematikou šikanovania v školskom prostredí, zdravej výživy a správneho životného štýlu, so žiakmi vytvorili leták s protidrogovou témou, zabezpečila ukážku práce bezpečnostných zložiek (činnosť polície a psovodov pri odhaľovaní drogovej činnosti). Riaditeľka kontrolovaného subjektu v riadenom rozhovore uviedla, že žiaci sa jej zdôverujú s osobnými problémami a zaregistrovala nárast intervencií zameraných predovšetkým na oblasť problémov v správaní sa žiakov. V uplynulom roku realizovala údajne dva dotazníkové prieskumy so zameraním na identifikovanie sociálnej patológie (šikanovania) a na monitorovanie klímy v triedach. Podľa jej vyjadrenia sa nepreukázali žiadne znaky šikanovania, preto s výsledkami monitoringu verbálne oboznámila triedne učiteľky, ale následné vyhodnocovanie relevantných zistení nevypracovala. Správanie žiakov monitorovali vyučujúce najčastejšie pozorovaním ich činnosti v školskom i mimoškolskom prostredí, výsledky monitoringu nezaznamenávali. Výskyt drobných osobných nezhôd medzi žiakmi riešili vyučujúce buď dohovorom alebo veku primeranými aktivitami na triednických hodinách. Oblasť služieb školy bola vzhľadom

¹¹ Ludové tance, Šikovné ručičky, Spevácky krúžok - Daloló;

k poskytovanému výchovnému poradenstvu a realizovanému monitoringu správania sa žiakov i jeho následnému vyhodnocovaniu, či prijímaniu opatrení v prípade potreby nepostačujúca.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy spĺňala kvalifikačné predpoklady a podmienky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovala spolu s ďalšími dvoma učiteľkami, ktoré spĺňali **kvalifikačné predpoklady** učiteľa pre primárne vzdelávanie. Odbornosť vyučovania bola zabezpečená na 93,14 %. Neodborne boli vyučované predmety anglický jazyk (4 hodiny), informatika (2 hodiny) a pracovné vyučovanie (1 hodina).

Škola mala vybudované základné priestorové podmienky. Sídliť v prízemnej budove v ktorej samostatná časť patrila materskej škole. Súčasťou budovy bola školská jedáleň, ktorá poskytovala stravovanie pre obe školské zariadenia. Oplotený exteriér školy tvorila udržiavaná trávnatá plocha, na ktorej boli trvalo osadené relaxačné zóny pre žiakov (preliezky, lavičky, vyvýšené záhony, tabule), asfaltové ihrisko a altánok, využiteľné na športové i edukačné činnosti (PDA, PVO, TSV, PVC, MAT). Škola disponovala 3 učebňami, vstupnou chodbou, kabinetom učebných pomôcok, zborovňou pre pedagogický zbor, šatňou na odkladanie osobných vecí žiakov a sociálnymi zariadeniami. Odbornú/multimediálnu učebňu, ani telocvičňu zriadenú nemala. Vyučovanie TSV realizovala v priestoroch chodby, v exteriéri, prípadne na ihrisku, ktoré mala k dispozícii. Škola mala vytvorený bezbariérový vchod do školy a učební. Vnútorne priestory vkusne zdobili práce žiakov a základné údaje o organizácii školy poskytovala informačná nástenka. Triedy boli vybavené novým školským nábytkom, v 2 sa nachádzali interaktívne tabule (1 bola pripravená na inštaláciu). V každej triede bol notebook pre učiteľa a dostatočné internetové pripojenie. Škola mala k dispozícii 2 tlačiarne, 2 CD prehrávače, 6 tabletov, ktorých množstvo vzhľadom na vyučovanie informatiky a počtu žiakov v triede nebol postačujúci. Priestory školy boli v čase vyučovania využívané podľa vypracovaného rozvrhu hodín, v mimovyučovacom čase v nich bola zabezpečená činnosť ZÚ. Vo vzťahu k obsahu vyučovania jednotlivých predmetov škola disponovala obmedzeným množstvom demonštračných a manipulačných pomôcok. Pre žiakov so ŠVVP zo SZP a MRK na sledovaných hodinách využili vyučujúce pomocné tabuľky na násobenie (MAT) a písanie (MJL). Podľa vyjadrenia riaditeľky škola disponovala dostatkem edukačných publikácií, pracovných zošitov a učebných textov schválených ministerstvom školstva. Jej vhodné využívanie bolo zaznamenané na takmer všetkých sledovaných hodinách.

Školský poriadok vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade a rade školy, zverejnený bol v každej triede a na nástenke v chodbe školy. Upravoval práva a povinnosti žiakov, zákonných zástupcov žiakov, pravidiel vzájomných vzťahov medzi žiakmi, pedagogickými a ďalšími zamestnancami školy, stanovoval podmienky nakladania s majetkom školy a starostlivosť o ochranu pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím. Žiaci s ním boli oboznámení na začiatku školského roka a ich zákonní zástupcovia na triednom aktíve. V školskom roku 2023/2024 škola zaznamenala 12 351 ospravedlnených (priemer na žiaka 209,33) a 2 153 neospravedlnených vymeškaných hodín (priemer na 1 žiaka 36,49). Viac ako 15 neospravedlnených hodín v mesiaci – za celý školský rok vymeškalo 15 žiakov. Neospravedlnené hodiny škola nahlasovala preukázateľne individuálne (písomne) na adresu trvalého pobytu zákonných zástupcov a približne raz za kvartál obci i ÚPSVaR (12). Spätné oznámenia od príslušného orgánu štátnej správy a od obce o riešení záškoláctva škola nedostala.

Pri organizácii vyučovania boli v súlade s platnými právnymi normami v škole rešpektované základné fyziologické, psychické a hygienické potreby žiakov. Vyučujúce dodržiavali stanovený

začiatok a koniec vyučovania, dĺžku vyučovacích hodín a prestávok, určený počet vyučovacích hodín v jednom dni. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy kontrolovaný subjekt v aktuálnom ani v minulom školskom roku výlet, kurz, exkurziu pre žiakov neorganizoval a z toho dôvodu ani žiadnu dokumentáciu súvisiacu s organizovaním školských aktivít nevedol.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Na základe cieleného sledovania činností a výkonov žiakov so zreteľom na rozvoj ich jednotlivých kompetencií bol posudzovaný proces výchovy a vzdelávania. Pozitívnym zistením bola snaha o vytváranie pozitívnej pracovnej atmosféry a triednej klímy na väčšine sledovaných hodín. V činnosti vyučujúcich bolo pozorované využívanie učebných textov ktoré dopĺňali textami v edukačných publikáciách. Zlepšenie si vyžaduje rozvíjanie verbálnych komunikačných zručností žiakov v štátnom i cudzom jazyku. Slabou stránkou vyučovania bolo rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov zacielených na prezentovanie svojich názorov podporených argumentačnými zručnosťami. Zvýšenú pozornosť si vyžaduje aplikovanie úloh zameraných na rozvíjanie kognitívnych zručností žiakov na úrovni vyšších myšlienkových procesov s uplatnením cvičení zacielených na hodnotenie a tvorivosť, ako aj vo väčšej miere vytvárať príležitosti na podporu ich sebahodnotiacich a hodnotiacich procesov. V malej miere boli žiaci zapájaní do kooperatívnych činností, čo malo negatívny dopad na rozvíjanie ich sociálnych kompetencií. Vyučujúce proces výučby nepersonalizovali, nedostatočne sledovali plnenie zadaných úloh žiakmi a neoptimalizovali učebnú záťaž s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov, čo negatívne ovplyvnilo proces učenia sa každého z nich.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov prostredníctvom hodnotiacich a tvorivých úloh, práce s chybou, hodnotiacich a sebahodnotiacich procesov, občianskych kompetencií a sociálnych spôsobilostí prostredníctvom kooperatívnych činností,
- stanovenie cieľa hodiny s dôrazom na činnosť žiaka, hodnotenie a klasifikácia žiakov, efektívne využitie IKT žiakmi a učiteľmi, aplikácia metód a foriem práce na rozvoj práce s chybou a poskytnutie podporných stimulov pre učenie sa žiaka.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na málo vyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Kontrolovaný subjekt výchovu a vzdelávanie realizoval podľa ŠkVP, ktorý bol aktualizovaný a vypracovaný v súlade so ŠVP. Deklaroval vzdelávacie príležitosti všetkým žiakom, poskytoval informácie o zámeroch a stratégiách školy. Zásadné dokumenty školy boli prerokované v orgánoch školskej samosprávy. PZ sa vzdelávali podľa Plánu profesijného rozvoja, ale nadobudnuté poznatky a zručnosti v edukačnom procese implementovali v nízkej miere. Zvýšenú pozornosť je potrebné venovať efektívnej kontrole zameranej na všetky oblasti výchovno-vzdelávacej činnosti školy. Zlepšenie si vyžaduje oblasť poskytovania služieb školy v súvislosti so zabezpečením efektívneho a funkčného systému výchovného poradenstva, vypracovaniu systému včasného varovania v prospech žiakov ohrozených predčasným vypadnutím zo školského systému a vypracovaniu kompenzačného, rozvojového, či stimulačného programu zameraného na vzdelávanie týchto žiakov a zabezpečenia poskytovania PO pre všetkých žiakov.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Odbornosť vyučovania bola na kontrolovanej škole zabezpečená (93,14 %). *Pedagogickí zamestnanci splňali kvalifikačné predpoklady pre výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii a podkategórii.* Základné priestorové a materiálno-technické podmienky boli vybudované, chýbala telocvičňa a odborné učebne. Vybavenosť učebnicami/učebnými textami bola primeraná. Zlepšenie si vyžaduje vybavenie školy postačujúcim množstvom funkčnej digitálnej techniky a manipulačnými učebnými pomôckami pre edukáciu žiakov.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň
málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevyhovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 131 ods. 2 písm. a), b) a ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nerealizovanie pedagogickej diagnostiky a pedagogickej intervencie; nerealizovanie činnosti podpornej úrovne 2. stupňa*);
2. § 144 ods. 1 písm. p) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezabezpečenie práva žiaka na poskytovanie podporných opatrení*);
3. § 144 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezabezpečenie práva žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám, a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú*);
4. § 3 ods. 2 a ods. 5 vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (*nedodržanie najvyššieho počtu žiakov v skupinách na vyučovanie predmetu anglický jazyk a predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra v triedach primárneho vzdelávania*);
5. čl. 4 a ods. 1 písm. b) a c) Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v nadväznosti na § 145a zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*klasifikovanie žiakov stupňom prospechu nedostatočný bez analýzy príčin ich školského neúspechu, bez pedagogickej diagnostiky a nastavenia adekvátnych podporných opatrení potrebných na plnohodnotné zapájanie sa žiaka do výchovy a vzdelávania*);
6. čl. 9 ods. 3 Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy (*nezaznamenanie pochvál a iných ocenení, výchovných opatrení v triednom výkaze alebo v katalógovom liste žiaka*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča...

- zefektívniť spoluprácu učiteľov a PA vo vzťahu k indikovaným potrebám žiakov,
- realizovať plánovanú vnútornú školskú kontrolu, výsledky kontrolnej činnosti analyzovať, k zisteným nedostatkom prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
- aktívne spolupracovať s poradenským zariadením pri zabezpečovaní komplexnej diagnostiky žiaka vyžadujúceho PO (vyjadrenia na účel poskytnutia PO);
- vypracovať a aplikovať kompenzačný, rozvojový alebo stimulačný program zameraný na socializáciu a zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov,
- monitorovať mieru uplatňovania a dopad získaných profesijných kompetencií PZ na kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu,
- hospitačnú činnosť zamerať na sledovanie rozvíjania kognitívnych zručností žiakov v oblasti vyšších myšlienkových procesov (hodnotenie a tvorivosť), na podporu sebahodnotiacich a hodnotiacich procesov žiakov, ich argumentačných schopností, rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov zaraďovaním tímových foriem vyučovania a poskytovanie podporných stimulov pre učenie sa každého žiaka a uplatňovanie hodnotenia výkonov žiakov,
- realizovať monitoring správania so zameraním na identifikovanie sociálnej patológie (šikanovania) a na monitorovanie klímy v triedach, výsledky analyzovať, k zisteniam prijímať adekvátne opatrenia a preukázateľne kontrolovať ich plnenie,
- v spolupráci so zriaďovateľom školy doplniť materiálno-technické vybavenie školy postačujúcim množstvom funkčnej digitálnej techniky a manipulačnými učebnými pomôckami.

- 2. ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 18. 12. 2024 prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa *nerealizovania pedagogickej diagnostiky, pedagogickej intervencie a nerealizovania činnosti podpornej úrovne 2. stupňa, nezabezpečenia práva žiaka na poskytovanie podporných opatrení, nezabezpečenia práva žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód, ktoré zodpovedajú jeho potrebám a na vytvorenie nevyhnutných podmienok, ktoré túto výchovu a vzdelávanie umožňujú, nedodržania najvyššieho počtu žiakov v skupinách na vyučovanie predmetu anglický jazyk a predmetu slovenský jazyk a slovenská literatúra v triedach primárneho vzdelávania, klasifikovania žiakov stupňom prospechu nedostatočný bez analýzy príčin ich školského neúspechu, bez pedagogickej diagnostiky a nastavenia adekvátnych podporných opatrení potrebných na plnohodnotné zapájanie sa žiaka do výchovy a vzdelávania, nezaznamenania pochvál a iných ocenení, výchovných opatrení v triednom výkaze alebo v katalógovom liste žiaka a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Košice s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.*

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Košice v termíne do **01. 09. 2025**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program pre 1. stupeň ZŠ – ISCED 1
2. správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2023/2024
3. zápisnice z rokovaní pedagogickej rady
4. školský poriadok
5. rozvrh hodín tried na školský rok 2024/2025
6. organizačný poriadok
7. plán profesijného rozvoja
8. triedne knihy
9. katalógové listy žiakov
10. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy
11. zápisnice zo zasadnutia rady školy
12. zápisnice zo zasadnutia triednych aktívov
13. systém hodnotenia žiakov
14. kritéria hodnotenia pedagogických zamestnancov
15. plán práce výchovného poradcu
16. dokumentácia žiakov so ŠVVP
17. plán protidrogovej činnosti
18. plán prevencie šikanovania, násilia a iných patologických javov
19. plán práce enviromentálnej výchovy
20. smernica hodnotenia pedagogických zamestnancov

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Janka Hurayová

Dňa: 02. 12. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:
PaedDr. Janka Hurayová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Ildikó Szabó

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 10. 12. 2024

v Kapušianskych Kľačanoch:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Janka Hurayová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Ildikó Szabó

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Ildikó Szabó, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Janka Hurayová, školská inšpektorka

3 PRÍLOHY

1. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti